

Europski standardi i budućnost znanstveno-stručnih časopisa – ograničenja i izazovi

Vedran Đulabić*

U radu se razmatraju pitanja vezana uz europske standarde uređivanja i izdavanja periodičnih publikacija s posebnim naglaskom na znanstvene i znanstveno-stručne časopise s područja javne uprave. Rad je strukturiran tako da sadržava prikaz sastanaka urednika časopisa s područja javne uprave i javnog menadžmenta održanog u Madridu kao i prikaz okruglog stola urednika društvenih časopisa održanog u Zadru. Formuliraju se opći zaključci proizašli iz spomenutih događaja te se razmatraju neka bitna pitanja povezana s uredničkim i izdavačkim procesom. Na kraju se analizira časopis *Hrvatska javna uprava* u svjetlu suvremenih razvojnih tendencija i detektiraju područja na kojima postoji prostor za njegovo unapređenje.

Ključne riječi: javna uprava, društveni časopisi, europeizacija, *Hrvatska javna uprava*

---

* Mr. sc. Vedran Đulabić, asistent na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (assistant at the Chair of Administrative Science, Faculty of Law, Zagreb University)

I. Poticaj raspravi

Dva skupa održana tijekom jeseni 2007. otvorila su važna pitanja vezana uz budućnost uređivanja i izdavanja znanstveno-stručnih časopisa s područja društvenih znanosti, a posebice s područja javne uprave i javnog menadžmenta. Otvaraju se pitanja budućnosti uređivanja i izdavanja znanstveno-stručnih časopisa, njihovoj vidljivosti i utjecaju u znanstvenoj zajednici, primjeni europskih standarda u uređivačkom procesu i, općenito, značenju i utjecaju znanstvenih i stručnih publikacija na suvremena društvena događanja.

Na njih utječe također dinamičan i revolucionaran razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Uz utjecaj na komunikacije, ekonomiju, javnu upravu, politiku, itd., IKT ima vrlo izražen utjecaj na proces uređivanja i izdavanja periodičnih publikacija. Naime, elektroničke baze časopisa bitno olakšavaju preglednost časopisa i otvaraju velike mogućnosti povećanja utjecaja određenog časopisa, ubrzavaju i olakšavaju uređivački proces, ali, s druge strane, otvaraju pitanja koja zahtijevaju i nov pristup uređivačkoj politici i uredničkom poslu. Uz tradicionalno izdavanje časopisa u »papirnatom« obliku, razvoj IKT omogućio je elektroničku publikaciju. Određeni časopisi, posebno na području tehničkih i prirodnih znanosti, potpuno prelaze na elektronički oblik izdavanja.

U tekstu se prikazuju sastanak urednika časopisa s područja javne uprave i javnog menadžmenta održan u Madridu i okrugli stol urednika društvenih časopisa održan u Zadru. Razmatraju se neka bitna pitanja povezana s uredničkim i izdavačkim procesom. Na kraju se analizira časopis *Hrvatska javna uprava* u svjetlu suvremenih razvojnih tendencija i detektiraju područja na kojima postoji značajan prostor za njegovo unapređenje.

II. Sastanak urednika časopisa s područja javne uprave i javnog menadžmenta u Madridu

Od 19. do 22. rujna 2007. u Madridu je održana redovita godišnja konferencija Europske grupe za javnu upravu (*engl.* EGPA),¹ pod nazivom *Public Administration and the Management of Diversity*. Organizaciju konfe-

¹ Za kratak prikaz EGPA vidjeti Anamarija Musa (2007) Europska grupa za javnu upravu, *Hrvatska javna uprava*, 7(2): 514–517, kao i web stranicu <http://fiassii.be/egpa.agacc.htm>.

rencije potpomogao je i Nacionalni institut za javnu upravu koji djeluje u okviru španjolskog Ministarstva za javnu upravu. U okviru spomenute konferencije održan je i sastanak europskih urednika časopisa s područja javne uprave i javnog menadžmenta. Svrha sastanka bila je razmotriti položaj znanstvenih časopisa koji se bave javnom upravom i javnim menadžmentom, a ne objavljuju se na engleskom jeziku. Pored toga, cilj sastanka bio je razmotriti daljnji rad na projektu uspostave specijalizirane baze časopisa koji se ne izdaju na engleskom jeziku. Cilj tog projekta je pospješiti suradnju između časopisa koji objavljuju tekstove na nacionalnim jezicima i razmotriti daljnju strategiju djelovanja o tom pitanju. Također, time se nastoji stvoriti mreža urednika časopisa javne uprave radi bolje suradnje, razmjene časopisa i razmatranja mogućnosti zajedničkog djelovanja. Sve bi to trebalo unijeti značajnu dinamiku u područje istraživanja javne uprave i javnog menadžmenta te pridonijeti boljoj razmjeni znanja (*knowledge sharing*) unutar europske upravne znanosti. Sastanku su prisustvovali urednici odnosno članovi uredništava časopisa iz Austrije, Belgije, Estonije, Finske, Francuske, Hrvatske, Italije, Letonije, Njemačke, Rumunjske, Švicarske, Turske i Velike Britanije.

Skup je otvorio prof. dr. Geert Bouckaert, predsjednik EGPA i eminentni profesor javnog menadžmenta s Instituta za javni menadžment (Lueven, Belgija), ističući važnost povezivanja znanstvenika društvenih znanosti, i to prvenstveno u svjetlu nove europske znanstvene politike. Cilj te politike je povećati razinu izdvajanja javnih sredstava za istraživanja na razini EU na ambicioznih 3% europskog BDP-a. Rasprava o tome na europskoj razini stimulirana je objavom Zelene knjige *Europski istraživački prostor: nove perspektive*.² U tom smislu i rasprava o položaju društvenih i humanističkih znanosti koincidira s raspravom o razvoju znanstvene politike na europskoj razini. Društvene i humanističke znanosti još uvijek su prilično nepovezane, rascjepkane i nedovoljno zastupljene u europskoj politici kreiranja jedinstvenog istraživačkog prostora. Također, mobilnost istraživača društvenih i humanističkih znanosti jednako kao i razmjena znanja i iskustava na relativno je niskoj razini. Prepreke značajnijem povezivanju na tom su području, uz primarnu orijentaciju istraživača na izučavanje nacionalnih sustava, i bitne jezične i kulturne različitosti, odsutnost jasne paradigme objašnjenja suvremenih društvenih procesa u društvenim zna-

² Green Paper, *European Research Area: New Perspectives*, COM (2007) 161 final, Brussels, 4. 4. 2007.

nostima u usporedbi s prirodnim znanostima,³ itd. Sve to predstavlja velik ograničavajući faktor za društvene i humanističke znanosti.

Upravo bi zajednički projekti, poput baze znanstvenih časopisa javne uprave i javnog menadžmenta koja se razvija u okviru EGPA, trebali poslužiti kao platforma zajedničkog djelovanja i umreživanja europskih znanstvenika. Taj bi projekt mogao poslužiti kao bitan mobilizacijski faktor znanstvenoj zajednici neengleskog govornog područja da se poveže i usmjeri energiju prema jačanju pozicije društvenih znanosti u suvremenom znanstvenom razvoju i europskoj znanstvenoj politici.

Samu bazu predstavio je Steven Van Roosbroek, istraživač na Institutu za javni menadžment (Lueven, Belgija), prikazujući njezina temeljna obilježja. U bazi su zastupljeni časopisi s područja javne uprave, čime ona postaje prvom specijaliziranom bazom za časopise javne uprave i javnog menadžmenta koji ne dolaze primarno s engleskog govornog područja. Zasad je projekt u početnoj fazi provedbe, a želi okupiti sve europske neengleske časopise i na taj način ojačati akademsku i stručnu zajednicu. U bazi je trenutačno trinaest časopisa, uključujući i našu *Hrvatsku javnu upravu*, što je znatan broj budući da je riječ o specijaliziranoj bazi u koju ulaze samo časopisi s područja javne uprave.

Na kraju, Frédéric Edel predstavio je sudionicima Francusku reviju za javnu upravu (*Revue française d'administration publique – RFAP*), izdavač koje je glasovita Nacionalna upravna škola (ENA). Strategija RFAP u pogledu internacionalizacije i otvorenog pristupa sadržaju časopisa još uvijek je u fazi razvoja. Međutim, časopis se opredijelio za primjenu metode ograničenog pristupa najnovijim brojevima. Slobodan pristup moguć je samo sažecima članaka, dok je potpuni pristup rezerviran za pretplatnike. Posebno je zanimljivo zapaziti da je dominacija engleskog jezika značajan problem i za vodeće francuske časopise kao što je RFAP.

Uspostava zajedničke baze snažno je i unisono poduprta. Želi se uključiti još veći broj časopisa kako bi se stvorila jaka i prepoznatljiva točka okupljanja znanstvenika i istraživača javne uprave. Međutim, istaknuti su i neki

³ Treba se složiti s Pusićem kad, pozivajući se na B. F. Skinnera, razvoj društvenih u usporedbi s prirodnim znanostima komentira sljedećim riječima: »To nas podsjeća na usporedbu prirodnih i društvenih znanosti u klasičnoj Grčkoj ... Dok su prirodnoznanstvene tvrdnje u ono doba često posve primitivne, tadanje su filozofske teorije o čovjeku i društvu složeni i u sebi dovršeni sustavi. Pa ipak, iz dijelom apsurdnih prirodnoznanstvenih shvaćanja starih Grka razvila se moderna prirodna znanost, dok se iz njihovih filozofskih sustava nije razvilo ništa: oni su i danas pred nama u onom obliku u kojem su prvobitno bili smišljeni, kao završeni i zaokruženi misaoni proizvodi.« Eugen Pusić (2002) *Upravljanje u suvremenoj državi*. Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu, 200–241.

rizici, ograničenja i izazovi koje će svakako trebati nadvladati kako bi projekt postigao svoje ciljeve. Ponajprije je riječ o prevladavanju jezične barijere koja se prijevodom sažetaka pojedinih članaka na engleski ili francuski samo djelomično rješava. Iako prijevodi sažetaka otvaraju mogućnost upoznavanja što se događa u drugim zemljama, značajnije se informacije neće moći dobiti samo uvidom u sažetke članaka – oni su naime uglavnom prilično općeniti. Drugi važan izazov je okupljanje velikog broja časopisa u bazu. U početnoj je fazi u bazu uključeno trinaest časopisa. U budućnosti taj će broj trebati znatno povećati ako se želi da baza bude relevantna točka utjecaja. Pritom se kao ključni problem nameće potreba zadržavanja visoke razine kvalitete časopisa. Baza treba biti centar izvrsnosti, a ne mjesto okupljanja svega i svačega. Konačno, potrebno je uložiti izvjestan napor u uspostavu standarda uredničkog rada i publikacije časopisa kako bi se i na taj način bitno olakšao okvir međusobne komunikacije uredništava časopisa s područja javne uprave.

III. Okrugli stol urednika društvenih časopisa u Zadru

Drugi značajan skup održan je u Zadru krajem rujna 2007. U prostorijama Odjela za informatologiju i komunikologiju Sveučilišta u Zadru 28. i 29. rujna 2007. održan je okrugli stol urednika društvenih časopisa. Zajednički su ga organizirali Odjel za informatologiju i komunikologiju Sveučilišta u Zadru i Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske (MZOŠ) (dalje: Povjerenstvo). Svrha sastanka bila je upoznavanje urednika društvenih časopisa s aktivnostima Povjerenstva i njegove buduće aktivnosti, kao i utvrđivanje zajedničkih stajališta uredništava društvenih časopisa koji se objavljuju u Hrvatskoj. Na okruglom stolu izlagalo je sedam izlagača, a dosta vremena posvećeno je raspravi o temama važnim za uređivanje društvenih časopisa u Hrvatskoj.

Predsjednica Povjerenstva za izdavačku djelatnost MZOŠ-a prof. dr. sc. Ana Marušić iznijela je osnovna pravila financiranja znanstvenih časopisa. Među glavnim kriterijima za dobivanje financijske potpore istaknuti su znanstveno obilježje časopisa, recenzijski postupak, tehnička izvrsnost, dostupnost časopisa na mrežnim stranicama te referiranost časopisa u relevantnim bazama podataka. Posebno je naznačena važnost elektroničkog uređivanja i izdavanja časopisa kao i otvoren pristup njegovu sadržaju kao bitni preduvjet za dodjeljivanje materijalne pomoći časopisima.

Na temelju priloga prof. dr. sc. Siniše Zrinščaka i doc. dr. sc. Lorene Škuflić predstavljeni su stanje i perspektive ocjenjivanja društvenih časopisa radi dodjeljivanja financijske potpore MZOŠ-a. Trenutačno je u sustavu financiranja 49 časopisa, a predstavljeni su trendovi s obzirom na temeljne parametre za ocjenu izvrsnosti časopisa kao što su udio znanstvenih članaka, međunarodni radovi, recenzijski postupak i međunarodni recenzijski postupak, međunarodna razmjena časopisa, vrsnoća uredničkog posla, referiranost časopisa i mrežna vidljivost časopisa. Premda se mogu uočiti pozitivni trendovi u svim spomenutim parametrima, još uvijek postoji značajan prostor unapređenja izdavanja društvenih časopisa.

O statusu urednika i znanstvenih časopisa u procesu vrednovanja znanstvenog rada izlagao je prof. dr. sc. Hrvoje Sikirić, predsjednik Područnog vijeća društvenih znanosti i član Nacionalnog vijeća za znanost. Posebno je upozorio na potrebu da se u postupku izmjene propisa koji uređuju napredovanje u znanstvenim zvanjima treba uzimati u obzir i urednički rad. Također, s obzirom na to da je sve veći broj mladih znanstvenika sve intenzivnije uključen u uređivanje časopisa, uglavnom u funkciji izvršnih urednika, istaknuta je potreba prepoznavanja tog rada u daljnjem razvoju njihove znanstvene karijere.

U nastavku je mr. sc. Teo Matković na primjeru *Revije za socijalnu politiku* prikazao uređivački proces koji se u potpunosti provodi u elektroničkom obliku. Doc. dr. sc. Vedran Katavić, predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, predstavio je međunarodne standarde u pogledu uređivanja časopisa s područja biomedicine i naznačio neka opća etička pitanja uređivanja znanstvenog časopisa. Doc. dr. sc. Nada Zgrabljic Rutar upozorila je na izazove provedbe recenzijskog postupka u maloj znanstvenoj zajednici, a doc. dr. sc. Krunoslav Matešić s Filozofskog fakulteta u Zagrebu upozorio je na niz primjera neovlaštene upotrebe psiholoških testova u znanstvenim istraživanjima.

Na okruglom stolu sudjelovalo je gotovo pedesetak glavnih i izvršnih urednika različitih društvenih časopisa iz Hrvatske, a doneseni su i zaključci okruglog stola.

IV. Kakva je budućnost uređivanja i izdavanja znanstvenih i stručnih časopisa

Oba navedena skupa otvorila su gotovo ista pitanja i pokazala kako izazovi s kojima se susreću domaći časopisi nisu isključivo rezultat domaćih pri-

lika i kontroverzija, već su odraz širih događanja koja zahvaćaju europsku, a moglo bi se, bez pretencioznosti, kazati i svjetsku znanstvenu zajednicu. Izlaganja i rasprave otvorili su mnogobrojna pitanja važna za budućnost uređivanja i izdavanja društvenih časopisa. Među zaključcima vrijedi istaknuti najvažnije.

Prvo, postavlja se pitanje modernizacije uređivanja i izdavanja časopisa s obzirom na sve izraženiju tendenciju prema informatizaciji. Očigledno će tendencija prelaska na elektroničko izdavanje časopisa sve više jačati i časopisi će se morati prilagođivati takvoj promjeni. S tim u vezi posebno je zanimljivo pitanje primjene sustava otvorenog pristupa sadržaju časopisa (tzv. *Open Journal System*) i buduće prilagodbe tom pristupu časopisa koji se sufinanciraju od pretplate i prodaje. Riječ je o dva suprotna načela koja je potrebno pomiriti. S jedne strane, riječ je o univerzalnom značenju znanstvenog rada za opće dobro i javni interes, što opravdava otvoren pristup sadržaju časopisa. S druge se strane nameće potreba osiguranja opstanka časopisa na tržištu u uvjetima nedovoljne državne potpore koja, bez alternativnih izvora financiranja, onemogućuje kontinuirano publiciranje časopisa i sili na njihovo gašenje.⁴ Rješenje je možda u osiguravanju otvorenog pristupa uz svojevrsnu vremensku zadržku, tj. u omogućivanju otvorenog pristupa kompletnom sadržaju časopisa tek nakon proteka određenog vremena (npr. godinu dana od publiciranja). Time se osigurava otvoreni pristup uz istovremenu mogućnost opstanka na tržištu.

Drugo, iako je urednički posao vrlo zahtjevan znanstveni rad, čini se da se to tek u novije vrijeme prepoznaje. Recenzijski postupak, uređivanje časopisa i druga pitanja koja iz toga proizlaze zahtijevaju angažman sve većeg broja akademskog i stručnog osoblja, a takav posao također treba primjerenom valorizirati u sustavu znanosti. Obnašanje funkcije bilo koje kategorije urednika časopisa odnosno recenzenta radova trebalo bi na prikladan način svrstati uz bok drugim kriterijima izbora u sva znanstvena zvanja.

Treće, čini se da je za uspjeh i opstanak svakog časopisa od presudne važnosti uklapanje u širu međunarodnu mrežu. Uključivanje u relevantne baze podataka, elektroničko izdavanje časopisa, publiciranje dijelova ili cijelog časopisa na nekom od stranih jezika odnosno u publikacijama specijalnih izdanja s izborom ponajboljih radova, razmjena s drugim časopisima u zemlji i inozemstvu, otvoren pristup prijašnjim izdanjima časopisa

⁴ Očit primjer koji potvrđuje navedeno jest postojeća politika financiranja znanstvenih projekata od resornog ministarstva u iznosu manjem od deset posto najosnovnijih troškova njihove provedbe! Vidjeti Vedran Đulabić (2007) Znanstveni projekt *Europeizacija hrvatske javne uprave: utjecaj na razvoj i nacionalni identitet*, Hrvatska javna uprava, 7(3): 802–805.

itd. neke su od mjera kojima bi se bitno pridonijelo povećanju vidljivosti i utjecaja određenog časopisa u međunarodnim krugovima.

Četvrto, udruživanje urednika u različite uredničke asocijacije moglo bi bitno pridonijeti standardizaciji uredničkog posla i razvijanju zajedničkog okvira za razumijevanje i dijalog. Njihov je posebni potencijal i mogućnost razvijanja i promocije visokih etičkih standarda uredničkog, recenzijskog i cjelokupnog publikacijskog postupka. Takve udruge također mogu biti i vrlo važan faktor u javnim raspravama i kreiranju relevantne resorne javne politike u pogledu kriterija za vrednovanje časopisa, ocjene njihove važnosti, prepoznatljivosti i utjecaja, dodjele financijske potpore, itd. To izranja kao posebno značajan faktor ne samo za afirmaciju i jačanje položaja društvenih časopisa već i za jasnije artikuliranje i uvažavanje posebnosti društvenih znanosti u cjelokupnoj znanstvenoj politici i onemogućivanje neprirodne uravnilovke koja se ponekad nekritički zagovara.

Peto, pojednostavnjivanje uređivanja časopisa moguće je poboljšati i pojednostavnjivanjem detaljne klasifikacije članaka. Potreba za tim istaknuta je i kao jedan od elemenata rasprave sa sastanka u Zadru. To bi se moglo postići zadržavanjem samo dviju kategorija članaka: znanstvenog i stručnog rada. Recenzijski bi postupak i dalje trebao ostati anonimniji kako bi se zadržala veća razina njegove objektivnosti, iako je to ponekad nemoguće ostvariti, poglavito u maloj znanstvenoj i stručnoj zajednici. Časopise je potrebno više otvoriti i stručnim sadržajima koji bi dodatno popularizirali časopis i osigurali nužan spoj znanosti i prakse. Tom bi cilju pridonijela i napomena u znanstvenim radovima o mogućnostima praktične primjene njihovih teorijskih izvoda i zaključaka. To je uostalom praksa koju potiču i njeguju i neki respektabilni međunarodni časopisi.

Šesto, na sastanku u Madridu posebno je istaknuto pitanje jezika u časopisu, što se čini posebno važnim za iznimno malu znanstvenu zajednicu kakva je hrvatska. Zbog neprimjereno velike dominacije engleskog jezika, izgleda da su časopisi koji ne izlaze na engleskom jeziku osuđeni na anonimnost i marginalizaciju utjecaja, a samim tim i na drugorazrednost. To je jedan od gorućih problema suvremenog znanstvenog rada, a jednako se odnosi i na časopise koji izlaze na drugim vrlo raširenim i poznatim svjetskim jezicima poput njemačkog, francuskog, talijanskog ili španjolskog, kao i na časopise koji izlaze na manje poznatim jezicima, kao što su, primjerice, mađarski, rumunjski, slovenski, češki ili hrvatski. Problem je posebno izražen upravo u području društvenih znanosti koje, za razliku od prirodnih i tehničkih znanosti, nemaju razvijene paralelne mehanizme komunikacije (kao što su simboli, znakovi, formule, itd.) koji mogu olakšati komunikaciju i premostiti jezične barijere. Postaje li engleski sve više rad-

ni jezik društvenih znanosti? Upravo zbog toga projekti poput specijalizirane EGPA baze neengleskih časopisa s područja javne uprave i javnog menadžmenta svijetli su primjeri koje treba poticati, popularizirati i u njih uključiti što je moguće veći broj časopisa. Istom bi cilju pridonijelo i kreiranje užih regionalnih baza te popularizacija časopisa u onim zemljama stanovnici kojih se, unatoč postojanju vlastitih jezika, ipak donekle mogu sporazumijevati na jezicima susjednih zemalja, kao što su npr. skandinavske zemlje ili različite grupe zemalja srednje i istočne Europe, itd. Na tome bi valjalo ozbiljno poraditi.

V. Koja su ograničenja i izazovi pred nama

Na kraju, vrijedi postaviti pitanje u kakvom se položaju s obzirom na navedene razvojne tendencije nalaze društveni časopisi u Republici Hrvatskoj, a posebno u kakvom je položaju *Hrvatska javna uprava*.

Hrvatska javna uprava po mnogim je parametrima usklađena sa standardima suvremenog uređivanja znanstvenog časopisa i modernog razvoja uredničkog rada. Recenzijski postupak na zavidnoj je razini i u njemu sudjeluju najmanje dva recenzenta, od kojih je barem jedan inozemni. Uz domaće uredništvo, koje se redovito sastaje i koje je sastavljeno od članova akademske i stručne zajednice, kvalitetna suradnja ostvarena je i s upravnim znanstvenicima u drugim zemljama. Recenzirani radovi opremljeni su sažetkom, ključnim riječima, a redovito se objavljuju i upute za autore, sve to na hrvatskom i engleskom jeziku. Određen broj tekstova objavljuje se na engleskom jeziku. Njihovi su autori pretežno inozemni, ali ima i domaćih. Objavljuje se i znatan broj stručnih priloga, informacija, prikaza knjiga, sudske i upravne prakse, kao i različitih komentara i mišljenja. Vidljivost časopisa povećana je objavom osnovnih informacija o časopisu na engleskom jeziku (impressum, sadržaj, podaci o autoru). Časopis se zasad referira u tri važne inozemne baze. Taj će se broj još povećati jer se time dodatno povećava vidljivost i utjecaj časopisa u međunarodnoj znanstvenoj zajednici. I po drugim parametrima časopis u potpunosti ispunjava kriterije MZOŠ-a propisane za tzv. kategoriju a1 časopisa.⁵

⁵ Za detaljne podatke za 2006. vidjeti Vedran Đulabić (2007) Popis recenzenata i statistika časopisa za 2006., *Hrvatska javna uprava*, 7(1): 260–266. Za podatke za 2007. vidjeti u ovom broju.

Međutim, još uvijek postoji mogućnost poboljšanja uredničkog i izdavačkog procesa. U perspektivi će trebati još više potaknuti domaće autore da objavljuju tekstove na stranim jezicima (posebno na engleskom) koji će dobivati na važnosti ne samo zbog komunikacije s upravnim organima EU već i s kolegama iz drugih zemalja koji će biti zainteresirani za stanje hrvatske uprave. Uz sažetke na engleskom, potrebno je razmotriti i njihov prijevod na još jedan strani jezik (npr. francuski). To je uvelike determinirano financijskim mogućnostima i održivošću časopisa na tržištu. Najveće izazove donosi elektroničko izdavanje časopisa. Zasad je čitateljima dostupan sadržaj svih brojeva iz 2006. i 2007. te sažeci recenziranih radova na hrvatskom i engleskom jeziku.⁶ Veze prema matičnoj web stranici postavljene su na još dvije web adrese.⁷ Trebat će uvoditi sve više elemenata elektroničkog uređivanja i publiciranja časopisa kako bismo održali korak sa suvremenim razvojem. Potrebno je dodatno razviti i održavati razmjenu s domaćim i međunarodnim časopisima sličnog profila. Također, bit će potrebno nastaviti sa započetom praksom poticanja studenata svih razina obrazovanja da objavljuju tekstove u časopisu. Poseban je izazov afirmirati časopis na razini šire regije u kojoj su tekstovi na hrvatskom jeziku razumljivi. Uz objavljivanje znanstvenih radova, potrebno je objavljivati i stručne priloge praktičara iz zemalja u okruženju, jer se time stječe uvid u komparativna upravna iskustva, osigurava razmjena informacija i potiče stručni dijalog o ključnim temama suvremenog upravnog razvoja. Isto je i s upravnim i sudskom praksom. Na taj se način oko našeg časopisa može formirati stabilna i visokokvalitetna zajednica znanstvenika i praktičara koji se bave javnom upravom. *Hrvatska javna uprava* treba se afirmirati kao vodeći časopis za javnu upravu u ovom dijelu Europe. Prostor postoji, potrebno ga je ispuniti.

Sve u svemu, evidentno je da pred znanstveno-stručnim periodičnim publikacijama, pa i pred *Hrvatskom javnom upravom*, stoje vrlo dinamična vremena koja je potrebno iskoristiti za daljnji napredak, razvoj i prepoznatljivost u domaćoj i inozemnoj znanstveno-stručnoj javnosti.

⁶ www.novi-informator.net

⁷ www.pravo.hr te free-zg.htnet.hr/iju

EUROPEAN STANDARDS AND THE FUTURE OF SCIENTIFIC AND PROFESSIONAL JOURNALS – LIMITATIONS AND CHALLENGES

Summary

The author discusses the issues related to the European standards of editing and publishing periodicals with special emphasis on scientific and scientific-professional journals in the field of public administration. The paper contains a report from the meeting hosting editors of journals dealing with public administration and public management held in Madrid in September 2007, and a report from the round table hosting editors of journals dealing with social sciences held in Zadar in September 2007.

The author has made general conclusions from both meetings and discusses some important issues related to the process of editing and publishing scientific journals. Special emphasis is put on the influence of ICT on the editorial process; recognition of editorial work as part of scientific performance and association of editors into editors' associations; integrating journals into international networks; simplification of the editorial process; and the issue of language in scientific journals in relation to the widespread influence of the English language. Finally, the author analyses the journal Croatian Public Administration in relation to the above mentioned development tendencies and detects the areas where there is room for editorial improvements.

Key words: public administration, social sciences journals, Europeanization, Croatian public administration.